

JGS-Danmark

JGS - NYT

Det bliver et spændende efterår – så reserver dagene!

Vi har så mange spændende tilbud og forslag til møder i efteråret, at vi nok burde afholde to møder hver måned ... men det er der nok ikke mange der orker. Nogle må vi derfor udskyde til foråret.

I øvrigt vil møderne fremover blive afholdt i samarbejde med Selskabet for Dansk Jødisk Historie.

Dansk Jødisk Museum har inviteret os til et besøg den 19. august kl. 18:00-20:00.

Janne Laursen vil fortælle om museet og dets arbejde, derefter vises vi rundt i museet, hvorefter Bjarke Følner vil fortælle om den måde, museet arbejder med personalhistorisk stof på, og blandt andet vise museets slægtsarkiv og provinsarkiv etc.

Den 16. september kl. 19:30 kommer Morten Thing og fortæller om arbejdet med sin nye bog "De russiske jøder i København 1882-1943"

Mange husker måske, da Morten Thing ved mødet i januar 2006 fortalte om sin bog "Jiddishland og den jødiske indvandring 1905-1914". Det var en spændende aften og alle håbede på en fortsættelse. Den kommer nu. Den nye bog på 660 sider udkom i maj 2008. "De russiske jøder i København 1882-1943" er en kulturhistorisk fremstilling, som ikke mindst bygger på indvandrernes egne jiddische blade og aviser. Bogen skildrer, hvordan indvandrerne genskabte deres kultur i København, men efterhånden blev integreret og faldt til, mens deres børn gennemgående blev assimilerede. Bogen indeholder mange oplysninger om enkeltpersoner, daglig- og kulturliv, sprog og navneskik og meget, meget mere. Bogen er gennemillustreret.

Det er ikke for meget at sige, at den er en guldgrube for slægtsforskere og personalhistorikere.

Jødisk Genealogisk Selskab i Hamburg og Jødisk Genealogisk Selskab i Danmark arrangerer i fællesskab en udflugt til Slesvig den 26. – 27. oktober. 2008

Programmet er endnu ikke helt fastlagt, men udover at møde medlemmer fra vores søsterforening – og skabe gode kontakter - vil der blive arrangeret:

- besøg på Schleswig-Holstein Landesarchiv i Slesvig med specielt fokus på kilderne til jødisk

historie og slægtshistorie.

- foredrag om forbindelserne mellem jødiske familier i Hamburg og Danmark, samt om JGS-Hamburgs arbejde.
- JGS-Hamburg vil medbringe deres laptop med databaser fra Slesvig, omfattende registre over fødsel, ægteskab og dødsfald i perioden 1811-1866, blandt hvilke der findes mange oplysninger om familier i Hamburg med danske rødder.

De sidste to møder i efterårssæsonen vil fokusere på det nye hjælpemiddel for slægtsforskere: Genetik og DNA-tests:

18. november kl. 19:30 vil Elsebeth Paikin fortælle om genetik og genealogi – hvad vi amatører kan bruge det til, og om forskellen mellem The Genographic Project og FamilyTreeDNA

Elsebeth Paikin vil fortælle og demonstrere, hvorledes vi som amatører udi genetikken kan bruge det som hjælpemiddel til vores slægtsforskning. De mange forskellige tilbud fra DNA-test-firmaer verden over vil blive sammenlignet, ligesom "The Genographic Project" og "The FamilyTreeDNA" vil blive sammenlignet ud fra personlig erfaring.

16. december kl. 19:30 vil de mere generelle aspekter ved genetik, og demografi samt "The Genographic Project" blive præsenteret af Peter K.A. Jensen

Peter K. A. Jensen, speciallæge i klinisk genetik, klinisk lektor ved Århus Universitet og forfatter til mange såvel videnskabelige som populære artikler/bøger om genetiske og antropologiske emner, har et formidabelt talent for at gøre dette svære emne forståeligt og spændende for lægmand.

Peter K. A. Jensen er forfatter til bl.a. følgende bøger: "Menneskets oprindelse og udvikling", "Mennesket - den genetiske arv" og "Da mennesket blev menneske", for hvilken han modtog Dansk Forfatterforenings faglitterære pris i 2006.

SE OGSÅ: BOGHJØRNET SIDE 13
SE OGSÅ: MØDEPROGRAMMET SIDE 6

JGS-NYT

© Jødisk Slægtshistorisk Selskab i Danmark
 © Jewish Genealogical Society in Denmark
 Ny Kongensgade 6, 1472 København K.
 Website: www.jewishgen.org/jgs-denmark
OBS! Ny e-mail adresse: jgsdenmark@gmail.com

JGS-Danmark er medlem af International Association of Jewish Genealogical Societies samt af Dansk Historisk Fællesråd.

Bestyrelse:

Formand: Elsebeth Paikin

e-mail: elsebeth@paikin.dk

Næstformand: Max Gritzman

Redaktør: Merete Næsbye Christensen

e-mail: merete.naesbye@christensen.mail.dk

Sekretær: Henry Nachman

Kasserer: Allan Falk

Suppleanter:

Lis Ekner

Eleonora Lewandowski

Bibliotekar: Merete Carstens

Redaktion af dette nummer og Layout:

Elsebeth Paikin

Fotografisk, mekanisk eller anden form for mangfoldiggørelse eller gengivelse af JGS-NYT eller dele heraf er i henhold til gældende dansk lov om ophavsret ikke tilladt uden forudgående aftale med Jødisk Slægtshistorisk Selskab i Danmark.

For uopfordret indsendt materiale påtager JGS-NYTs redaktion sig intet ansvar.

Permission is granted for the quoting, in whole or in part, of any original article included in this issue of JGS-NYT by the newsletter/journal of any other IAJGS member society, providing acknowledgement of the source is given, unless the article is identified as one that is not to be reproduced. Acknowledgement should include the title of the newsletter, the issuing society and its volume number or date of publication. Additionally, as a courtesy, we request that an email be sent letting us know that a published article is being further used.

Indmeldelse kan ske på følgende måder

1. Via selskabets website <http://www.jewishgen.org/jgs-denmark/> "Indmeldelse og kontingent". Når websiden er udfyldt vælger man "**Send**", hvorpå der dels kommer en bekræftelse på, at indmeldelsen er afsendt, dels en anvisning på, hvorledes man kan betale kontingentet. **OBS! Der udsendes ikke girokort til nyindmeldte.**

Når kontingentet er indbetalt fremsendes vedtægter, referat af seneste generalforsamling samt det seneste nummer af medlemsbladet, **JGS-NYT**.

2. Indmeldelsesblanket kan udskrives fra samme webside og indsendes sammen med en check til dækning af kontingentet til kassereren:

JGS-Danmark Ny Kongensgade 6, 1472 Kbh. K.

3. Indmeldelsesblanket kan rekvireres ved henvendelse til formanden.

4. Indmeldelse kan også ske ved møderne.

Bankkonto:

Danske Bank reg.nr. 4330 konto nr. 4330 876 263

Årskontingent:

én person:

Kroner:

100

par (samme adresse):

150

studerende:

50

Entré ved ordinære møder:

Medlemmer

20

Gæster

40

JGS-NYT med posten:

Ønskes JGS-NYT tilsendt pr. ordinær post skal der betales **50 kr. årligt** udover kontingentet (for 4 nyhedsbreve af varierende omfang pr. år) til dækning af trykning og porto.

Gaver modtages med taknemmelighed!

DEADLINE for JGS-NYT:

1. februar – 1. maj – 1. august – 1. november

Indholdsfortegnelse

Det bliver et spændende efterår	1
DNA, genetik og hvad vi amatører kan bruge det til	3
The Genographic Project eller FamilyTreeDNA?	3
Europæisk Jødisk Kulturdag 2008	4
Efterlysninger	5
Mødeprogram:	
Besøg på Dansk Jødisk Museum	6
Morten Thing fortæller om arbejdet med sin nye bog "De russiske jøder i København 1882-1943"	6
Udflugt til Slesvig	6
DNA og genetik – hvad vi amatører kan bruge det til	7
DNA, genetik, antropologi og demografi... generelle og grundlæggende aspekter	7
Andre møder af interesse:	
Dansk Jødisk Museum	8
Slægtshistorisk Forening for Storkøbenhavn	8

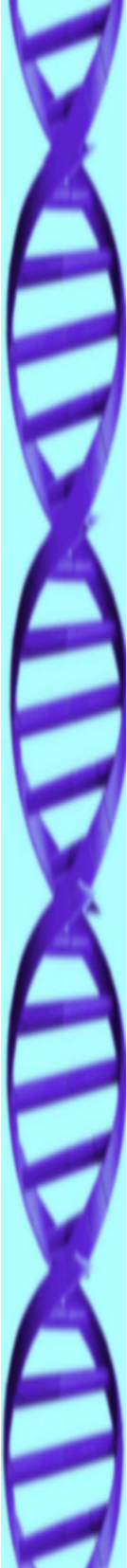
Internethjørnet:	
Google oversættelser	9
Websites om DNA, genetik, migration	10
Boghjørnet:	
De russiske jøder i København 1882-1943	12
Trace your Roots with DNA	12
Abraham's Children. Race, Identity, and the DNA of the Chosen People	12
DNA and Tradition: The Genetic Link to the Ancient Hebrews	12
Bøger af Peter K. A. Jensen om genetik	13
Bøger om "The Genographic Project"	14
A Dictionary of Jewish Surnames from the Russian Empire (ny, rev. udgave)	15
Nyt fra arkiverne	16

DNA – Genetik - Genealogi

Og hvad vi amatører kan bruge det til...

The Genographic Project og/eller FamilyTreeDNA?

Af Elsebeth Paikin

DNA-tests og genetik er det nyeste hjælpemiddel for slægtsforskere, som er blevet det store hit. - Hvorfor?

Fordi alle slægtsforskere før eller siden oplever, at kilderne tørrer ud, eller at der er usikkerhed om slægtskab mellem forskellige grene i familien. Man behøver ikke at vide meget om genetik som videnskab, fordi man simpelthen bestiller en DNA-test, og – alt efter hvilket firma man har valgt – får man svar tilbage, som kan hjælpe en videre.

(Foto: André Zachczynski)

Samuel Rachlin fortalte før generalforsamlingen sidste år om, hvorledes han fandt frem til sine tidligste aner fra Afrika, som levede for 50.000 år siden, og om hans slægts vandringer, gennem en DNA-test hos National Genographics projekt www.genographic.com.

Samuel Rachlin udtrykte misundelse over de personer, der kunne gå på Rigsarkivet og i kilderne finde deres rødder mange hundrede år tilbage.

Slægtsforskere kan finde oplysninger om slægten langt tilbage ved at forske i alle mulige skriftlige kilder i arkiverne, men på et eller andet tidspunkt bliver de skriftlige kilder så få og tilfældige, at man må give op. Her er det så, at DNA-tests for genealoger kommer ind i billedet. Den videnskabelige og tekniske baggrund skal jeg ikke komme ind på her – det venter vi med til et møde. Men jeg kan give et eksempel:

Gennem almindelig forskning i de skriftlige kilder i forskellige arkiver havde jeg fundet en del Paikiner.

Det specielle var, at slægtsnavnet Paikin, som er ret sjældent, eksisterede før det blev påbudt ved lov!

Derfor gættede jeg på, at alle Paikiner var i familie på en eller anden måde, men jeg manglede bevis for om – og hvorledes – de evt. var beslægtede. Beviset fandtes ikke i de skriftlige kilder.

I 2005 bad jeg derfor Paikiner fra forskellige familier tage en DNA-test hos FamilyTreeDNA.

De første svar på DNA-testene viste, at der var Paikiner, som ikke var beslægtede. Dels var de ikke kohanitter, hvilket de fleste andre Paikiner er, dels var der mange genetiske forskelle. Dermed blev det klart at min hypotese, at alle Paikiner var i familie, var forkert. Nu kunne jeg så koncentrere mig om de mulige slægtninge – både i de skriftlige kilder og DNA-testene. Og DNA-testene gav bevis for, at andre grene var nært beslægtede. En udvidelse af de såkaldte markører i testen fra 12 til 67 markører viste også, at nogle Paikiner var meget nært beslægtede

FamilyTreeDNA www.familytreedna.com/ blev oprettet i 1999 af Bennett Greenspan, som det første firma, der udførte DNA-tests for genealoger. Samtidig indledtes et samarbejde med JewishGen.

The Genographic Project eller FamilyTreeDNA?

Hvad skal man vælge: Samuel Rachlins "The Genographic Project"? Eller FamilyTreeDNA?

Hvorfor ikke dem begge: FamilyTreeDNA har samarbejde med The Genographic Project, så for kun ca. 75 kr. ekstra deltager man i sidstnævnte. Og det er forskelligt, hvad man kan bruge de to projekter til.

Jeg betalte de ekstra 75 kr. og kan derfor (udover at finde ud af de forskellige Paikin-familier), nu følge Paikin-arnes vandringer siden for ca. 60.000 år siden:

De tilhører alle haplogruppe J1 hvis vandringsrute vises med den røde streg fra Afrika til "Den Frugtbare Halvmåne" (Mellemøsten) og videre i Nordafrika... den videre rute der førte deres fælles forfader til Bosættelsesområdet i Rusland er endnu ikke klarlagt, men det kommer måske.

Haplogrupperne J, J1 og J2 opstod for 10.000 til 15.000 år siden i "Den Frugtbare Halvmåne" og findes hos jøder, arabere, armeniere og kurder. Haplogruppe J omfatter mange andre end jøder,

men størstedelen af jødiske mænd tilhører denne gruppe, og kohanitterne findes i gruppen J1, - der er en række markører, der er fælles for kohanitter.

I efteråret vil vi sætte fokus på DNA-tests som hjælpemiddel for slægtsforskere, men også forsøge at få en mere indgående forståelse af, hvad genetikken er, kan og bliver brugt til.

På første møde vil jeg fortælle om og demonstrere FamilyTreeDNA og The Genographic Project – samt sammenligne med andre firmaer, der tilbyder DNA-test og gøre opmærksom på, hvad man skal lægge mærke til, før man bestiller en DNA-test. Jeg vil også komme ind på andre aspekter, hvor DNA-tests kan give svar eller hjælpe. Jeg vil endvidere fortælle om et nystartet projekt, der søger at belyse jødernes vandring gennem Skandinavien: JewishGen Scandinavia SIG DNA Project:

<http://www.familytreedna.com/public/scandinaviastig>

Ved det følgende møde vil Peter K. A. Jensen, som omtalt ovenfor fortælle om grundlaget for DNA-tests, de generelle aspekter og om hvad genetikken kan fortælle om vores forfædres vandring helt tilbage til Afrika.

Vi håber også ved et af møderne at kunne vise filmen National Geographics film: "The Journey of Man. A Genetic Odyssey", som nogle måske allerede har set, da den for nogle år siden blev vist på TV.

I "Boghjørnet" omtales nogle bøger omhandlende DNA og genetik.

Europæisk Jødisk Kulturdag 2008

Årets Europæisk Jødisk Kulturdag afholdes i år søndag den 7. september, hvor emnet er musik.

Vi har i Danmark valgt at sætte fokus på **danske jødiske musikere og komponister** som

Victor Bendix, Robert og Fini Henriques, Herman D. Koppel, Max Beresowsky m.fl. – samt naturligvis Henrik Goldschmidt, der vil være den musikalske koordinator.

Der vil blive fortalt og spillet musikseksempler, så der er lagt op til en hyggelig og spændende aften.

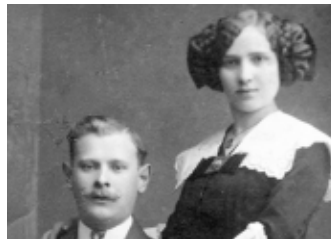

Sæt kryds i kalenderen og se næste nummer af JGS-NYT
Programmet vil også blive annonceret på JGS-Danmarks website:
<http://www.jewishgen.org/jgs-denmark/m-program.htm>

Efterlysninger

Mariann Våge, Norge, < m.vage@nokab.no > beder om hjælp til at finde oplysninger om sin familie. Hendes morfar var Leo Kerner, og hans forældre var Jakob Isak Kerner og Ester født Leberberg.

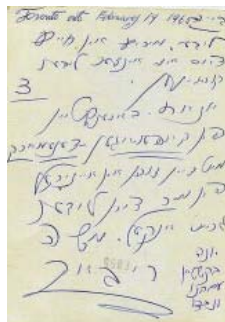
Leo og Sascha Kerner, Jakob og Esters børn

Jakob Isak Kerner og Ester Leberberg

Jakob Isak Kerner og Ester Leberberg

Jakob Isak Kerner skulle være født i Lodz i 1886 og Ester Leberberg et par år senere i Litauen ifølge oplysninger fra familiemedlemmer. Jakob og Ester kom til Danmark i 1908. I 1911 blev sønnen Leo født i Sct. Gertruds Stræde 1², han må være indført i Mosaisk Troessamfunds protokoller. Et par år efter skulle en lillesøster - kaldet Sascha - være født. Jakob spillede Jiddisch teater under opholdet i Danmark (1908-1914). I 1914 tog han til Norge, hvor han bosatte sig og fortsatte med at spille teater, og han blev tildelt "Kong David" for sit arbejde i Norge. Ester blev angiveligt i Danmark - i hvert fald for nogle år. Sønnen Leo blev sat i pleje hos Lipa Knappes i årene 1918-1923, hvorefter han blev sendt til Norge til faderen. Esters og datterens videre skæbne kendes ikke. Under 2. verdenskrig blev Jakob deporteret og døde i koncentrationslejr. Marianne Våge vil være meget taknemmelig for enhver oplysning om ovennævnte personer eller gode råd om, hvor man videre kan søge oplysninger. Det betyder meget for hende og hendes familie.

Yaacov Slizak < ysslizak@yahoo.com > beder om hjælp med oplysninger om en **Yonah Bernstein** (Danmark eller Sverige), som findes på nogle fotografier i et familiealbum. Familiemedlemmer vidste intet andet end, "at det er vores fætter i Danmark". Er der nogle, der har oplysninger om denne Yonah Bernstein? Fotoet er sendt fra en af Yaacov Slizaks slægtninge i Toronto, Canada, Abraham Rybaks søn Moshe, til en anden af hans slægtninge i Israel. På bagsiden er skrevet: "Dette er vores kære fætter i København, Danmark, med hans søn og sønnesøn". Yaacov Slizak vil være taknemmelig for enhver oplysning. Yaacov arbejder med slægtsnavnene Slizak og Rybak.

Mødeprogrammet

HUSK: Tilmelding til alle møder er nødvendig dels af hensyn til pludselig aflysning, dels af hensyn til indkøb af forfriskninger, til evt. trykning af materiale, og sidst men ikke mindst – hvis det er et møde med begrænset deltagertal – plads! Tilmelding kan ske til elsebeth@paikin.dk eller tlf. 39 27 24 33.

Vær opmærksom på at mødetidspunktet nogle gange er kl. 19:00 og andre gange 19:30!

Vi forsøger i efterårssæsonen at afholde møder den 3. tirsdag i hver måned, hvilket vil gøre det muligt for alle at reservere datoerne.

*Aftenmøder vil fremover blive arrangeret i fællesskab af Jødisk Genealogisk Selskab og Selskabet for Dansk Jødisk Historie. De møder vil være markeret med **SDJH***

<p>19. aug 2008 🕒 18 – 20</p>	<p>Besøg på Dansk Jødisk Museum</p> <p>Dansk Jødisk Museum har inviteret JGS-Danmarks medlemmer til et besøg, hvor museets direktør Janne Laursen vil fortælle om museet, derefter rundvisning i museet, hvorefter museumsinspektør Bjarke Følner vil fortælle om den måde, museet arbejder med personalhistorisk stof, og blandt andet vise museets slægtsarkiv og provinsarkiv etc.</p> <p><u>BEGRÆNSET DELTAGERANTAL!</u> <u>TILMELDING FOREGÅR EFTER FØRST TIL MØLLE PRINCIPPET!</u> <u>OG SKAL SKE INDEN DEN 5. AUGUST!</u></p> <p><u>Sted:</u> Dansk Jødisk Museum, Det Kongelige Biblioteks have, Proviantpassagen 6, København K.</p> <p><u>Ingen deltagerafgift, men mulighed for at købe kaffe og kage: 30 kr.</u></p>
<p>Tirsdag den 16. sep. 2008 🕒 19:30 SDJH</p>	<p>Morten Thing fortæller om arbejdet med sin nye bog</p> <p>”De russiske jøder i København 1882-1943” skildrer, hvorledes indvandrerne genskabte deres kultur i København, men efterhånden blev integreret og faldt til, mens deres børn gennemgående blev assimilerede. Bogen indeholder mange oplysninger om enkeltpersoner, daglig- og kulturliv, sprog og navneskik og meget, meget mere. Bogen er gennemillustreret. Det er ikke for lidt at sige, at den er en guldgrube for slægtsforskere og personalhistorikere. (Se endvidere omtalen i ”Boghjørnet”).</p> <p><u>Det bliver en spændende aften. Så reserver allerede nu dagen!</u></p> <p><u>Sted:</u> Danasvej 30 B, Frederiksberg, OBS: lokale 1 <u>Deltagergebyr:</u> Medlemmer 20 kr. – Gæster 40 kr.</p>
<p>26. – 27. okt. 2008</p>	<p>Udflugt til Slesvig i samarbejde med JGS-Hamburg</p> <p>Programmet er endnu ikke helt fastlagt, men foreløbig ser det således ud:</p> <p>Professor Rainer Hering, leder af Schleswig-Holstein Landesarchiv i Slesvig vil vise os arkiverne, og en anden arkivar med speciale i kilderne til jødisk historie og slægtsforskning vil fortælle herom.</p> <p>Jürgen Sielemann vil holde foredrag om forbindelserne mellem jødiske familier i Hamburg og Danmark, samt fortælle om JGS-Hamburgs arbejde. JGS-Hamburg vil medbringe deres laptop med databaser fra Slesvig, omfattende registre over fødsel, ægteskab og dødsfald i perioden 1811-1866, hvor der findes mange oplysninger om familier i Hamburg med danske rødder.</p> <p style="text-align: right;"><i>(fortsættes næste side ➔)</i></p>

	<p>Jürgen Sielemann er ekspert i jødisk historie i Hamburg og mangeårig leder af arkivet i Hamburg. Han bliver betragtet som den førende kender af jødisk genealogi i Tyskland og har siden 1970 hjulpet mange i deres søgen efter oplysninger om deres slægt. Jürgen Sielemann stiftede i 1996 Jødisk Genealogisk Selskab i Hamburg og var formand indtil 2001, siden næstformand. Han tog initiativ til et website med oplysninger med komplette lister over de 5 millioner emigranter - hovedsageligt fra Østeuropa – der rejste via Hamburg.</p> <p>Vi har længe ønsket at invitere Jürgen Sielemann til København, men nu får vi i stedet chancen for at møde ham på hjemmebane.</p> <p>Med mindre der er mange, der tilmelder sig, regner vi med at køre i egne biler – ligesom på turen til Slagelse – hvor de, der har bil, tager andre, der ikke har bil, med.</p> <p><i>Af hensyn til den praktiske tilrettelægning beder vi alle interesserede give en foreløbig uforbindende tilmelding til turen så snart som muligt.</i></p> <p>Formanden for JGS-Hamburg har informeret os om nogle overnatningsmuligheder, der dækker priser fra ca. 15 til 77 Euro:</p> <p>Professor Rainer Hering anbefaler "Hotel Waldschlösschen" http://www.hotel-waldschloesschen.de, hvor også mødet søndag vil blive afholdt. Enkeltværelse pr. nat 77 Euro, dobbeltværelse pr. nat 125 Euro.</p> <p>Der er også billigere muligheder:</p> <p>"Hotel Kreisbahnhof" http://www.hotel-alter-kreisbahnhof.de enkeltværelse pr. nat 54 Euro, dobbeltværelse pr. nat 93 Euro.</p> <p>"Jugendherberge" www.jugendherberge.de/jh/schleswig til ca. 15 euro pr. nat, seng og morgenmad.</p> <p>Yderligere oplysninger i næste nummer af JGS-NYT – eller ring/skriv til Elsebeth Paikin.</p> <p>Der er ingen deltagerafgift - hver deltager betaler selv hotel, mad o.l.</p>
<p>Tirsdag den 18. nov. 2008 ☹ 19:30 SDJH</p>	<p>Elsebeth Paikin fortæller om genetik og genealogi – hvad vi amatører kan bruge det til, og om forskellen mellem " Genographic Project" og "FamilyTreeDNA"</p> <p>Elsebeth Paikin vil fortælle, hvorledes kan vi som amatører udi genetikken bruge DNA-tests som hjælpemiddel i slægtsforskningen. De efterhånden mange forskellige tilbud fra DNA-test-firmaer verden over vil blive sammenlignet, ligesom "The Genographic Project" (omtalt i "Goldberg" af Samuel Rachlin) og "The FamilyTreeDNA" vil blive sammenlignet ud fra personlig erfaring.</p> <p><u>Sted:</u> Danasvej 30 B, Frederiksberg, foredragssalen <u>Deltagergebyr:</u> Medlemmer 20 kr. - Gæster 40 kr.</p>
<p>Tirsdag den 16 dec. 2008 ☹ 19:30 SDJH</p>	<p>DNA, genetik, antropologi og demografi...</p> <p>De mere generelle og grundlæggende aspekter vil blive præsenteret af Peter K.A. Jensen</p> <p>Peter K.A. Jensen, som er speciallæge i klinisk genetik, klinisk lektor ved Århus Universitet, og forfatter til mange videnskabelige artikler/lærebogskapitler om genetiske og antropologiske emner, har også et formidabelt talent for at gøre emnet forståeligt og spændende for lægfolk.</p> <p>Peter K. A. Jensen er forfatter til følgende bøger: "Menneskets oprindelse og udvikling", "Mennesket - den genetiske arv" og "Da mennesket blev menneske", for hvilken han modtog Dansk Forfatterforenings faglitterære pris i 2006.</p> <p>(Se endvidere omtalen i "Boghjørnet" og evt. Peter K.A. Jensens website: www.pkaj.dk).</p> <p><u>Sted:</u> Danasvej 30 B, Frederiksberg, foredragssalen <u>Deltagergebyr:</u> Medlemmer 50 kr. - Gæster 75 kr.</p>

Andre møder af interesse

Museet tilbyder omvisninger i museet, byvandring, saloner og udendørs koncerter i årets løb. Mange arrangementer er gratis for museets gæster, når entréen er betalt.

På sporet af det jødiske København

Byvandring, søndagene d. 3. og 24. august samt 14. september kl. 14.

Oplev København fra den jødiske vinkel! Med alt fra diskrete synagoger til store handelshuse har danske jøder sat deres præg på byen gennem tiden. Gå med og oplev den multikulturelle by. Turen varer ca. 1 ½ time i roligt tempo, og starter ved Dansk Jødisk Museum.

Billetter koster 75,- og sælges på museet. Reserver på tlf. 33 69 19 25.

Dansk-jødisk historie i det grønne: Begravelsespladserne

Møllegade: Søndagene d. 10. og 31. august samt 28. september kl. 14. Mødested: Møllegade 12.

Mosaik Vestre Begravelsesplads: Søndagene d. 17. august samt 7. og 21. september kl. 14. Start: Vestre Kirkegårds Allé 11

Jødiske gravsteder sløjfes aldrig, så der er stor Danmarkshistorie, spændende skæbner og fine anekdoter gemt på de to jødiske begravelsespladser. Især den mere ukendte Mosaik Vestre Begravelsesplads gemmer på gode historier - det handler om spændende liv, øl og cigaretter. Husk en kasket eller anden hovedbeklædning til mænd.

Billetter koster 75,- og sælges på museet. Reserver på tlf. 33 69 19 25.

Følg med i museets arrangementer, på www.jewmus.dk

Man kan tilmelde sig museets nyhedsservice på: <http://www.jewmus.dk/nyhedsbrev.asp>

Der er rigtig mange interessante møder i efteråret i

Slægtshistorisk Forening for Storkøbenhavn

Onsdag den 10. Sep. kl. 19.00: "Danske Kancelli." *Underviser i slægtsforskning, Kværndrup, Fyn. Ulrich Alster Klug.* Danske Kancelli havde fra gammel tid de ressorts, som fra 1848 blev videreført af bl.a. justitsministeriet, indenrigsministeriet, kulturministeriet, sundhedsministeriet, og i Danske Kancellis materiale findes mængder af stor betydning for slægtsforskeren. Men hvad kan man vente at finde, og hvordan finder man det? Der gives eksempler på henvisningen fra andre kilder, f.eks. kirkebøgerne.

Onsdag den 8. Okt. kl. 19.00: "Med egne øjne, dagbøger og erindringer som kilde" *Mette Boritz, museumsinspektør, Nationalmuseet.* Hvor finder vi dagbøger og erindringsmateriale, hvordan kan man tolke disse kilder og hvilket indblik i fortidens hverdagsliv kan de bidrage med. Selvom ens egne aner ikke personligt har skrevet dagbøger eller erindringer vil der ofte være gode oplysninger at hente, fra bøndernes sparsomme notater om vind og vejr til fabriksarbejdernes fortællinger om hverdagen på fabrik.

Husk slægtsforskerdagen. Lørdag den 25. Okt. Kl. 9.15-15.15 i Valby Medborgerhus, Valgårdsvej 4. 2500 Valby. Ikke langt fra Valby S-Station. Årets Tema: **"Skole og undervisning i de sidste 300 år."** Dette er emner som har berørt mange af vore forfædre. Vore 3 foredragsholdere vil fortælle om dette. Nogle vil inddrage relevant kildemateriale til belysning af disse emner og fortælle om, hvor kilderne findes og om hvordan de kan benyttes. Se nr. 2 af Slægt & Stavn. Tilmelding til A.M. Krogh-Thomsen, gerne på [vor Hjemmeside](#). [Se program her](#):

Onsdag den 12. Nov. kl. 19.00: "Neden om og hjem - i 1700-tallets København" *Peter Henningsen, dr. phil., arkivar, Københavns Stadsarkiv:* Størstedelen af befolkningen i 1700-tallets København levede et liv i armod og fattigdom. Den resterende del levede til gengæld med frygten for selv at ende i skidtet. Bogstaveligt talt. For København var ikke bare en by med en fattig befolkning. Det var også en ufattelig beskidt by. Ådsler og menneskeekskremitter flød i gader og kanaler. Voldgravens rådne vand sendte en stadig hørm ind over byen på de varme sommerdage. Blod og tarmrester fra slagterierne løb i grøfter og rendestene, men også fiskeblødere og skindere bidrog med lyst til byens landskab af lugte og lyde. Aftenens foredrag inviterer tilhørerne med på en til tider eksotisk tur til de mindre kendte sider af pudderparykkernes København - vi skal kort sagt en tur ned i tidens ildelugtende folkedyb - og det er ikke en tur for folk med sarte næser.

Onsdag den 3. Dec. 19.00: "Matrikler". *Jan Pedersen, Koordinator i Rigsarkivets Sekretariat.* Helt tilbage fra dengang man sad på tinge under det store egetræ i byen, har der været handlet med ejendomme - det er derfra begrebet tinglysning kommer - at læse på tinge! Et foredrag om gammel skik, der såmænd også bruges i dag. I dette foredrag fortæller vor foredragsholder om, hvordan du kan finde de ejendomme dine forfædre har boet på, og følge disse ejendommers historie. Ved hjælp af matrikler, skøder, servitutter, brandtaksationer og matrikelkort kan du følge netop dit hus historie.

Mødested (undtagen slægtsforskerdagen): Mormonkirkens venlige lokaler i Ballerup-Centret. Mødelokalerne ligger i den samme bygning, hvor S-toget holder. Lige ovenover billetkontoret. Man kan gå lige fra tog og bus op til lokalet. Til og fra Ballerup S-station er der gode busforbindelser samt fine parkeringsforhold.

Internet-hjørnet

I sidste nummer bad vi om hjælp fra russiskkyndige til websitet < <http://memorial.ru/first.html> >, men vi har desværre ikke hørt fra nogen. Imidlertid har vi fået hjælp fra anden side...

Google < http://translate.google.com/translate_t?sl=ru&tl=da > giver nu mulighed for oversættelse af tekst eller websider til dansk fra mange forskellige sprog – bl.a. russisk. Ved hjælp af oversættelsen fandt bl.a. jeg frem til listen over "Ofre for politisk undertrykkelse USSR" og ved hjælp af www.stevemorse.org fik jeg stavemåden for de navne jeg søgte. Oversættelsen er ikke særlig god – det er computeroversættelser aldrig, men med lidt overbærenhed virker det. Der er dog nogle sider, som ikke læses korrekt ind på min computer, så det er ikke alle sider, jeg kunne få oversat.

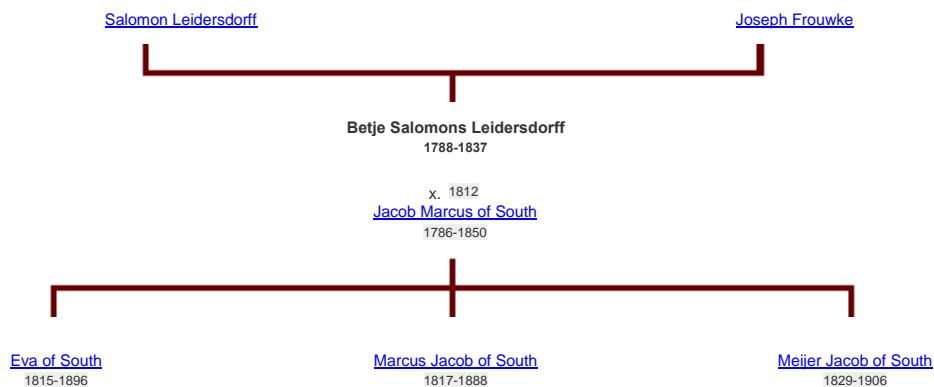
Derfor ville det være dejligt, hvis der var en, der er fortrolig med russisk, der ville gå ind på <http://memorial.ru/first.html> og fortælle os andre, hvad der er at finde på siderne.

Så prøvede jeg at få oversat en webside fra hollandsk om nogle Leidersdorff'ere, som jeg var interesseret i. Det gik meget bedre – "oversættermaskinen" kunne jo ikke vide, at "van Zuiden" ["of South] er et navn, som ikke skulle oversættes:

Personoplysninger Betje Salomons Leidersdorff ♀

Født den 15 januar 1788 i [Groningen \(Groningen\)](#).
Døde den 19 april 1837 i [Groningen \(Groningen\)](#).

Forfædre Betje Salomons Leidersdorff

Familie Betje Salomons Leidersdorff

Gift med [Jacob Marcus af syd](#) om den 25 oktober, 1812 i [Groningen \(Groningen\)](#).

Child (ren):

1. [Eva of South](#) 1815-1896
2. [Marcus Jacob of South](#) 1817-1888
3. [Meijer Jacob of South](#) 1829-1906

Internet-hjørnet

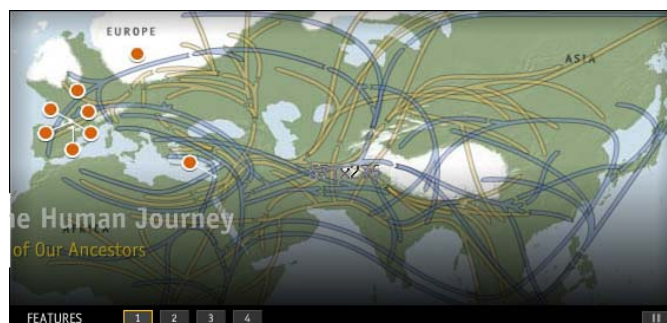
Websites om DNA, genetik, migration:

<http://www.bradshawfoundation.com/journey/>

Spencer Wells film "Journey of Man: A Genetic Odyssey" kan ses på Youtube:
http://www.youtube.com/results?search_query=journey+of+man&search_type=&aq=f
(eller man kan gå ind på YouTube og søge på "Journey of man")
Man kan så vælge 1 del (af 13) ad gangen

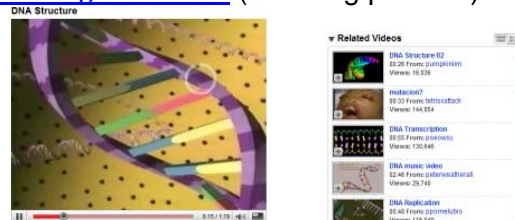

Informationer om "The Genographic Project" og dets resultater findes på
<https://www3.nationalgeographic.com/genographic/index.html>

På samme side findes links til forskellige film om projektet.

På YouTube findes også en film, som viser, bl.a. hvorledes DNA er bygget op: <http://www.youtube.com/watch?v=qy8dk5iS1f0> (eller søg på DNA).

FamilyTree-DNA blev oprettet i 1999 af Bennett Greenspan, som det første firma, der udførte DNA-tests for genealoger. Det ledes af nogle af de genetikere, der var banebrydende indenfor deres felt. For blot at nævne én: Michael Hammer, der bl.a. er en af dem, der påviste, at alle kohanitter nedstammer fra en og samme forfader.

FamilyTree-DNA samarbejder med JewishGen (<http://www.jewishgen.org/DNA/>) og der er en diskussionsgruppe på JewishGen: "DNA-testing, Ask the Experts", hvor man kan få svar på spørgsmål og gode råd. Man kan tilmelde sig på <http://lyris.jewishgen.org/ListManager/>. På websitet <http://www.familytreedna.com/surname.aspx> kan man klikke sig ind på "Surname Projects" og se om der skulle være et projekt for et af de navne man selv forsker i. Det er en fordel, dels fordi man får betydelig rabat ved at lade sig teste som medlem af et "Surname Project", dels fordi man gennem et sådant projekt har større mulighed for at finde fjerne slægtninge. Endvidere kan man i menuen til højre bl.a. finde en "Surname Video".

Når man får foretaget en *genealogisk* DNA-test vil det *ikke* vise noget som helst om nedarvede sygdomme o.l. På talrige opfordringer har Bennett Greenspan nu taget initiativ til "DNA Traits", hvor man kan få svar på om man har arvelige anlæg for specielle sygdomme – fx nogle af de arvelige sygdomme, der hyppigst findes blandt ashkenaziske jøder (fx Tay Sachs). Siden man for 35 år siden i USA begyndte at teste for Tay Sachs sygdom, er antallet af børn med denne dødelige sygdom faldet med 40 til kun 4 om året.

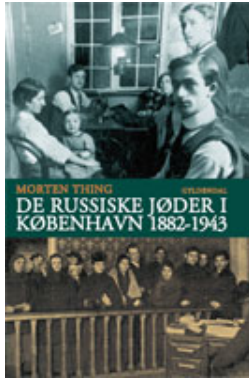
Da Stanley Diamond (medstifter af JRI-Poland) fandt ud af, at han var bærer af den arvelige sygdom Beta Thalassaemia, startede han "The Beta Thalassaemia Project – genealogy with a special reason".

I lang tid blev Thalassaemia anset for kun at findes i græske, italienske, asiatiske og sefardisk-jødiske familier. Først i slutningen af 1990'erne blev det klart, at der også er ashkenaziske jøder der er bærere af genet, som derfor kunne være i risikozonen.

Formålet for Stanley Diamond var at finde andre bærere af denne specifikke mutation i hans familie, som oprindeligt kom fra Ostrow Mazowiecka [Ostrova] i det gamle Lomza Guvernement i Polen), og en familie i Jerusalem, som oprindeligt kom fra Bobruisk i Hviderusland, og samtidig finde de første bærere af det muterede gen. Det var et vigtigt projekt, fordi bærere af Beta Thalassaemia genet ofte bliver fejldiagnosticeret som lidende af blodmangel. De fleste bærere i Diamonds familie fandt først ud af, at de var bærere af sygdommen sent i livet, hvilket kunne have været katastrofalt.

Boghjørnet

Nyt om bøger:

Morten Thing: "De russiske jøder i København 1882-1943"

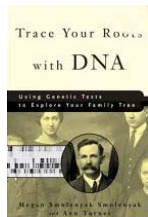
Gyldendal, 2008. 656 sider.

Henrik Gade Jensen skriver i sin anmeldelse i Jyllands Posten: "Bogen om de russiske jøders integration i Danmark vil stå som et monument over en vigtig del af dansk historie." (Læs hele anmeldelsen på <http://jp.dk/kultur/boger/article1348149.ece>).

Jes Fabricius Møller skriver i sin anmeldelse i Politiken: "Kulturhistorie af første klasse. Måske vil nogle stille spørgsmålet, hvorfor dansk-jødisk historie overhovedet skal have så megen opmærksomhed? Det skyldes, at historien om jødernes skæbne rækker langt videre end de mennesker, det handler om" ... "En sjælden kombination: Morten Thing er en både intellektuel og omhyggelig historiker – en sjælden kombination. Han præsterer her kulturhistorie af første klasse, intelligent om end omstændeligt. Heldigvis er bogen veldisponeret og med et godt register, så den egner sig godt til krydslæsning og opslag." (Læs hele anmeldelsen på <http://politiken.dk/boger/article514077.ece>).

Jeg er endnu ikke færdig med at læse bogen – til trods for, at jeg næsten ikke kan lægge den fra mig. Jeg kan fuldt ud tilslutte mig anmelderne – måske med undtagelse af ordet "omstændeligt", som nok mest opfattes som "langtrukket, kedelig", men det er bogen ikke. Den er letlæst og spændende, giver os slægtsforskere mulighed for at få indblik i det sprudlende kulturliv og dagliglivet og indeholder mange oplysninger om enkeltpersoner. Samtidig kan den inspirere til brug af nye kildegrupper. EP

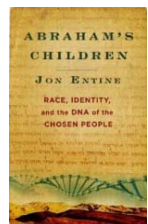
Nogle bøger om DNA, genetik og slægtsforskning:

Megan Smolenyak og Ann Turner: "Trace your Roots with DNA"

St. Martins Press, 2004. 272 sider. Engelsk.

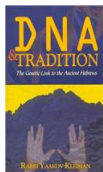
Dette er nok den bedste bog, hvis man vil have et overblik over hvad DNA-tests er, og hvad de kan hjælpe slægtsforskere med. Den er letlæst og skrevet for alle, der vil snuse til emnet.

Jon Entine: "Abraham's Children. Race, Identity, and the DNA of the Chosen People"

Grand Central Pub., 2007. 420 sider. Engelsk.

En letlæst bog om nyere genetisk forskning som fortæller om fascinerende forbindelser og forskelle mellem ashkenaziske og sefardiske jøder – ikke kun i sprog og traditioner, men også i DNA. "Abraham's Children" er samtidig en spændende og overbevisende genfortælling af bibelhistorien og giver samtidig udfordrende og fængslende eksempler på hvad genetisk forskning indeholder af lovende muligheder for slægtsforskere.

Rabbi Yaakov Kleiman: DNA and Tradition: The Genetic Link to the Ancient Hebrews

Eksisterede Israels tolv stammer i virkeligheden? Er de spredte grupper af moderne jøder virkelig direkte efterkommer af hebræerne omtalt i bibelen? Med denne bog søger Rabbi Yaakov Kleiman ud fra den nyeste forskning i molekylær genetik at bevise den bibelske overlevering. Rabbi Kleiman kommer ind på Opdagelsen af "Kohaniit-genet", DNA tests af overleveringer, bekræftelse på jødernes oprindelse, opdagelsen af de genetiske matriarker og Abrahams kromosom signatur. Bogen er interessant sammenholdt med ovennævnte "Abraham's Children", idet begge bøger beskæftiger sig med samme emner, men ud fra henholdsvis sekulær og stærkt religiøs baggrund. Derved ser man tydeligt, hvorledes samme forskningsresultater kan fortolkes meget forskelligt.

Boghjørnet

Bøger af Peter K. A. Jensen om genetik

Peter K.A. Jensen: "Da mennesket blev menneske"

Gyldendal, 2004. 2. ajourførte udgave 2007. Gennemillustreret. 311 sider.

Bogen beretter om, hvordan mennesket på kort tid - i udviklingsmæssig forstand på én nat - ændrede sig fra at være et ganske almindeligt pattedyr til at blive Jordens mest dominerende art nogensinde.

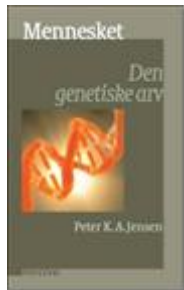
I bogens første del beskrives udviklingen fra aber over menneskeaber, abemennesker og neandertalerne til moderne mennesker.

Anden del af bogen handler om udviklingen af vores mentale egenskaber, om vores kolonisering af kloden og om udviklingen fra jæger-samler-samfund til moderne storby-samfund.

Til sidst behandler bogen de forskellige naturfolk, racespørgsmålet og spørgsmålet om menneskets fremtid.

2. udgave, der er revideret og udvidet i forhold til førsteudgaven, beskriver bl.a. de seneste, nye fund af dværgmennesket fra Flores og de ældste europæere. Mere epokegørende er beskrivelsen af det genografiske projekt ("**The Genographic Project**"), der bl.a. skal kortlægge menneskets vandring fra Afrika ud over hele kloden.

Førsteudgaven indbragte forfatteren Dansk Forfatterforenings Faglitterære Pris i 2006.

Peter K.A. Jensen: "Mennesket - Den genetiske arv"

Aarhus Universitetsforlag, 2006. 233 sider.

Livets hemmelighed blev afsløret i 1953, hvor James D. Watson og Francis Crick offentliggjorde en model af DNA-molekylet. Modellen har siden haft en kolossal indvirkning på videnskaben og samfundet. Indlejret i molekylets yndefulde kurver lå nøglen til en helt ny videnskab, molekylærbiologi, der over de efterfølgende 50 år har givet os en forbløffende indsigt i vores arts biologi. Ligeså betydningsfuld har indvirkningen været på lægevidenskaben, fødevareproduktionen og retssystemet. DNA er ikke længere noget, der kun interesserer forskere i laboratorier; det vedkommer os alle.

"Mennesket. Den genetiske arv" giver i et letlæseligt sprog og ved hjælp af pædagogiske illustrationer sin læser redskaberne til at forstå den basale genetiske teori om DNA og det humane genom. Med udgangspunkt i denne teori tager forfatteren læseren på en spændende rejse, der belyser spørgsmålene om menneskets oprindelse, udvikling og sygdom. Bogen slutter med et bud på den fremtidige evolution inden for biologi.

Peter K.A. Jensen "Menneskets oprindelse og udvikling"

Gyldendal, 2005. 3. udg. 432 sider.

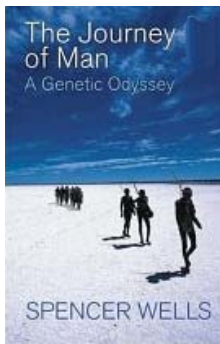
Bogen indledes med en gennemgang af grundlæggende begreber inden for evolution, taksonomi og livets opståen samt primaternes evolution og systematik. Derefter præsenteres både fossile og genetiske fund, der kan belyse menneskeabernes og især menneskets udvikling. Foruden selve vidnesbyrderne beskrives forskellige fundlokaliteter, og der gives forklaringer på, hvordan og hvorfor mennesket opstod. I fyldige tillæg beskrives menneskets arvemasse og metoder til aldersbestemmelse.

Bogen er primært skrevet til undervisningsbrug på videregående uddannelser, men vil kunne læses af alle med interesse for emnet.

Boghjørnet

Bøger om "The Genographic Project"

Spencer Wells: "The Journey of Man. A Genetic Odyssey"
Princeton University Press, 2002. 256 sider. Engelsk.

En fantastisk spændende bog, letlæst og med gode analogier. Spencer Wells beskriver en videnskabelig og geografisk rejse hvorved han og hans kolleger ved hjælp af DNA-tests fulgte sporene tilbage til alle levende menneskers første fælles aner. Utroligt, der findes virkelig en "Adam" og en "Eva", hvis efterkommere forlod Afrika for ca. 40.000 år siden og blev alle nulevende menneskers stamfar og stammor. Trods forskellige kulturer, religioner og traditioner er alle mennesker således genetisk en stor familie.

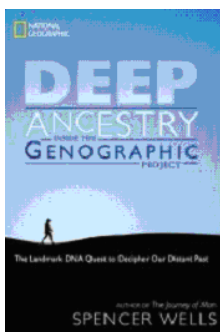

Spencer Wells: "The Journey of Man. A Genetic Odyssey"
DVD, 120 min., 2003. Engelsk.

Filmen, som har været vist på TV, er baseret på Spencer Wells ovennævnte bog af samme navn. Han tager os med på en lang rejse i vores forfædres fodspor, fra den første mand i Afrika, der levede for 60.000 år siden.

Der er kommentarer og interview med ledende videnskabsfolk, historikere, arkæologer og antropologer.

Vi håber at kunne vise filmen en gang næste forår, men indtil da kan den som nævnt i "Internethjørnet" (side 11) ses på YouTube.

Spencer Wells: "Deep Ancestry: Inside The Genographic Project"
National Geographic Press, 2007. 256 sider. Engelsk.

Studiet af menneskets forhistorie er blevet revolutioneret af genetiske beviser. I denne bog giver Spencer Wells, en førende forsker i genetisk antropologi, et overblik over sit speciale. Wells leder National Geographic Society's Genographic Project, som indsamler og analyserer DNA fra frivillige verden over for at skabe en database over det menneskelige genom. Han fortæller de personlige historier og etnicitet for fem af disse frivillige alt imens han forklarer både om DNA-markører, og hvorledes han og hans kolleger med stor sikkerhed kan placere og datere en persons aner.

The Genographic Project påviser menneskets migration fra de ældste tider.

JGS-Danmarks bibliotek

Da vi stadig ikke har fundet et lokalt til JGS-Biblioteket, har bestyrelsen besluttet, at bøgerne kan lånes. De, der ønsker at låne en bog, skal "bestille" den til levering på et møde, hos: Elsebeth Paikin – tlf. 39 27 24 33 - e-mail: elsebeth@paikin.dk eller e-mail: jgsdenmark@gmail.com

Boghjørnet

I "Nu? What's New? The E-zine of Jewish Genealogy From Avotaynu" (Volume 9, Number 13 | May 25, 2008) – som også kan læses på websiden: <http://www.avotaynu.com/nu/V09N13.htm> fortæller Gary Mokotoff om en ny og revideret udgave af

Alexander Beiders bog "A Dictionary of Jewish Surnames from the Russian Empire".

I 1993 udgav Avotaynu "A Dictionary of Jewish Surnames from the Russian Empire" af en dengang ukendt forfatter, Alexander Beider. Beider var på det tidspunkt en 29 år gammel russer, som var udvandret og boede i Paris. Han havde en doktorgrad i anvendt matematik fra Moskva Universitet. Hans interesse for jødiske efternavne var kun hans hobby. I dag, hvor Dr. Beider er 44 år gammel, er han en anerkendt og førende forsker i navne fra Østeuropa. Han har nu udgivet:

A Dictionary of Jewish Surnames from the Russian Empire (Avotaynu, 1993)

A Dictionary of Jewish Surnames from the Kingdom of Poland (Avotaynu, 1996)

A Dictionary of Ashkenazic Given Names (Avotaynu, 2001)

A Dictionary of Jewish Surnames from Galicia (Avotaynu, 2004)

I 2001 blev Dr. Beider for anden gang doktor i historie ved Sorbonne Universitetet i Paris.

Nu kommer så hans femte store værk: "The Revised Edition of A Dictionary of Jewish Surnames from the Russian Empire". Hvad er så forskellen mellem den første og den anden reviderede udgave? Forskellen ligger i at den første var skrevet af en begavet 29-årig amatør og den anden af en 44-årig videnskabsmand med to doktorater og 15 års forskning og analyse af emnet.

Den nye reviderede udgave har:

- etymologien af 72.000 efternavne eller deres varianter
- en 200 siders indledning som er det afgørende værk om oprindelsen og udviklingen af jødiske efternavne i Østeuropa.
- et indeks til flere end 5.000 russisk-jødiske efternavne som findes i indledningen.
- henvisninger til andre af Beiders værker, når efternavnet sandsynligvis havde sin oprindelse i andre dele af Østeuropa end det russiske imperium.
- Oplysning om fra hvilke områder i Rusland efterhavnet findes
- Under hvert efternavn en liste over alle andre efternavne, som er afledt af efternavnets rod

Man kan sammenligne de to udgaver ved at gå til henholdsvis:

<http://www.avotaynu.com/books/DJSRE1SamplePage.pdf> og

<http://www.avotaynu.com/books/DJSRE2SamplePage.pdf>.

forskellen er slående, sammenlign fx Aronov, Abarbanel, Abel.

Indholdsfortegnelsen findes på <http://www.avotaynu.com/books/DJSRE2ToC.pdf>

Gary Mokotoff fortæller, hvorledes han lærte Alexander Beider at kende

"I 1991 modtog jeg et brev fra en mand i Paris, Alexander Beider. Han hævdede at have kompileret en liste over flere end 40.000 jødiske efternavne fra det russiske imperium, og identificeret hvor i Rusland navnene fandtes, samt bestemt navnenes etymologi. Jeg var noget skeptisk. Ni måneder tidligere havde jeg modtaget et brev fra en anden mand, som hævdede at være verdens specialist i jødiske efternavne i Østeuropa, og han ville for formedelst 18 \$ sende mig etymologien for ethvert efternavn. På det tidspunkt kendte jeg ikke oprindelsen til min morfars efternavn, som min morfar påstod var Taratotsky. Jeg havde spurgt nogle eksperter på området (Rabbi Shmuel Gorr og Batya Unterschatz), men ingen af dem kunne hjælpe med oplysninger. Så jeg betalte de 18 \$ og fik et svar, som jeg vidste var forkert ud fra min forskning og drøftelser med Gorr og Unterschatz. Så jeg skrev tilbage og spurgte ham, hvorfra han havde informationerne. Mit brev kom tilbage med et hastigt nedkradset svar: "Det er blot en formodning".

Nu påstod en eller anden ved navn Alexander Beider at han havde etymologiske oplysninger om flere end 40.000 jødiske efternavne! Jeg svarede Beider, at Avotaynu måske ville være interesseret i at udgive bogen, men jeg havde et personligt problem, idet jeg ikke kunne finde etymologien for min morfars efternavn: Taratotsky. Dr. Beider svarede, at han heller ikke kendte svaret. Jeg konkluderede, at en videnskabsmand, som erkendte, at der var noget han ikke vidste, var OK. Men jeg var stadig lidt mistroisk, så da formanden for JGS-New York skulle til Paris, bad jeg hende om at undersøge, hvad han var for en. Hun kom tilbage og fortalte smilende, at han var en meget charmerende person, som mindede hende om hendes søn. "Din søn?" udrød jeg. Jeg var fuldstændig paf. Jeg havde antaget, at en, som havde indsamlet 40.000 navne måtte mindst være 80 år gammel, da det jo klart er et projekt, som ville kræve et helt livs indsats. Enden på det hele blev, at vi udgav Dr. Beiders bog og det blev begyndelsen på et langt og godt samarbejde." (Oversat af Elsebeth Paikin)

Nyt fra arkiverne

Rigsarkivet og Landsarkivet for Sjælland har en webklub. Medlemmer modtager et nyhedsbrev med regelmæssige mellemrum, hvori der bl.a. informeres om ændrede lukketider, arrangementer og nye tiltag. Man kan tilmelde sig nyhedsbrevet på

[http://www.sa.dk/content/dk/brug_arkivet/fa_nyt_fra_arkivet - tilmeld dig her](http://www.sa.dk/content/dk/brug_arkivet/fa_nyt_fra_arkivet_-_tilmeld_dig_her)

Kommende arrangementer i København:

Ny på arkivet?

At bruge arkiver kan være en opdagelsesrejse gennem historien eller ens egen slægt. Som nybegynder på arkivet kan det dog ofte virke forvirrende. Hvordan kommer jeg i gang? Uanset om du skal slægtsforske, skrive opgave eller starte et forskningsprojekt er der hjælp at hente dels på:

http://www.sa.dk/content/dk/brug_arkivet/introduktion_til_nye_arkivbrugere

og

http://www.sa.dk/content/dk/brug_arkivet/introduktion_til_arkivbrug_for_slægtsforskere

En meget stor del af Rigsarkivets og Landsarkivet for Sjællands samlinger er nu at finde i Daisy - Statens Arkivers elektroniske database. Det er på mange måder blevet nemmere og hurtigere at finde de relevante arkivalier, men der er også faldgruber.

Rigsarkivet afholder jævnligt introduktioner til e-registraturen DAISY og brugen af denne som forberedelse til arkivbesøg. Introduktionen vil give et indtryk af de mange muligheder, som ligger i databasen. Ikke mindst information, som er nødvendig for at finde og bestille arkivalier frem til brug på læsesalen via nettet. Typisk vil det være muligt at tage udgangspunkt i jeres egne spørgsmål.

Introduktionen finder sted i vejledningsområdet på Rigsarkivets læsesal. Tilmelding er ikke nødvendig.

Har I problemer med at benytte Daisy på nettet, så er der hjælp at hente. Rigsarkivet afholder introduktion til Daisy hver 14. dag. Ingen tilmelding - bare mød op!

Introduktion til Daisy på Rigsarkivet

Onsdag 11. juni kl. 10:00 - 11:00

**Rigtig god sommer til alle
- og på gensyn til efteråret!**